

Οι νεοφιλελεύθεροι ως υπερασπιστές της πιο ωμής έννομης τάξης

Αν είχε κανείς την υπομονή να παρακολουθήσει προσεκτικά τις τοποθετήσεις των εν Ελλάδι νεοφιλελεύθερων κατά τη διάρκεια των γεγονότων του Δεκέμβρη, θα έβλεπε να ξεδιπλώνεται μπροστά του η νεοφιλελεύθερη ιδεολογία με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο ως αυτό που πραγματικά είναι: το βαρύ πυροβολικό κι ο απολογητής της σύγχρονης κυριαρχίας. Η διαπίστωση αυτή, θα μπορούσε να αντιτείνει κανείς, δεν είναι και κάτι το καινοφανές. Μόνο αφελείς ή πολιτικά μύωπες θα μπορούσαν να έχουν αμφιβολίες για τον ρόλο και τις θέσεις του εν λόγω πολιτικού ρεύματος στην πολιτική και τα ΜΜΕ. Η ποιοτική διαφορά στις τοποθετήσεις των νεοφιλελεύθερων κατά τη διάρκεια των γεγονότων του Δεκέμβρη, έγκειται στο ότι μέχρι τώρα είχαμε συνηθίσει τους εκπροσώπους αυτού του ρεύματος να περιορίζονται ως επί το πλείστον σε οικονομικές προτάσεις και αναλύσεις, και σπανίως να αγγίζουν θέματα ωμής καταστολής και κρατικής επιβολής. Όχι, βέβαια, πως οι οικονομικές τους θέσεις και η υπεράσπιση εκ μέρους τους της αχαλίνωτης «ελεύθερης» αγοράς δεν συνιστούσαν ήδη μια ξεκάθαρη τοποθέτηση στο πλευρό του σύγχρονου ολοκληρωτισμού –του αφηνιασμένου καπιταλισμού, δηλαδή, που οδηγεί, οδήγησε ήδη, στην κοινωνία του 1/3- αλλά οι θέσεις τους σχετικά με την εξέγερση του Δεκέμβρη αποτελούν το καλύτερο παράδειγμα για να καταλάβουν ακόμα και οι πιο ανυποψίαστοι τις υπόλοιπες απόψεις τους.

Όπως έγραψα και αλλού (βλ. Πανοπτικόν τχ. 12, «Τάξη επικρατεί στο Βερολίνο», σελ. 31-35) «ελλείπει ισχυρού παρακράτους, οι νεοφιλελεύθεροι (μαζί και το ΚΚΕ φυσικά) έριξαν το δημοκρατικό τους προσωπείο και φανερώθηκαν ως αυτό που πραγματικά είναι, υπερασπιστές, δηλαδή, της πλέον σκληρής, φασιστικής και κτηνώδους έννομης τάξης».

Οι δύο «επιφανέστεροι» ίσως εκπρόσωποι αυτού του ρεύματος, και σαφώς οι πιο προβεβλημένοι και με περισσότερες προσβάσεις στα ΜΜΕ, ο Στέφανος Μάνος και ο Ανδρέας Ανδριανόπουλος, ήταν αυτοί που πρώτοι, χωρίς περιστροφές, ζήτησαν επιτακτικά από το κράτος –για του οποίου τον περιορισμό, υπέρ της ελεύθερης αγοράς, κατά τα άλλα κόπτονται- να πατάξει τους ταραξίες.

Ο Στέφανος Μάνος, μέσω του τηλεοπτικού σταθμού MEGA δήλωνε πως «αν δεν μπορεί η Αστυνομία, να κληθεί ο στρατός να επιβάλει την έννομη τάξη», ενώ ο Ανδρέας Ανδριανόπουλος στην ιστοσελίδα του έγραφε: «Δεν είναι δυνατόν η δημοκρατία να μείνει αδρανής. [...] Μηδενική ανοχή. Μονάχα αυτή πρέπει να είναι η κρατική πολιτική. [...] Επιτέλους οι βάνδαλοι πρέπει να συλληφθούν. [...] Οι αλήτες έχουν όνομα και διεύθυνση κατοικίας»

Τι άλλο συνιστούν οι παραπάνω κραυγές αν όχι επίκληση της πιο σκληρής κρατικής καταστολής και της επιβολής ευθέως ολοκληρωτικών μέτρων· τι άλλο συνιστά το κατέβασμα του στρατού στους δρόμους για να επιβληθεί η έννομη τάξη; Πώς εξηγείται το γεγονός ότι για πρώτη φορά οι νεοφιλελεύθεροι γκουρού πετάνε στον κάλαθο των αχρήστων το πολιτικώς ορθό λεξιλόγιο που συνήθως χρησιμοποιούν και μιλάνε για «αλήτες» κλπ.; Τι είναι αυτό που τόσο πολύ τους ταρακούνησε; Μήπως είναι αυτό που για πρώτη φορά διαφάνηκε έστω και ως μακρινό ενδεχόμενο και αρνούνται πεισματικά όλοι (κόμματα, μμε, ακαδημαϊκοί, δημοσιογράφοι) να παραδεχτούν; Ότι, δηλαδή, οι κυρίαρχες ελίτ για πρώτη φορά μεταπολιτευτικά, έστω και στιγμιαία, φάνηκε να χάνουν τον έλεγχο της κατάστασης από τα χέρια τους, και φυσικά πανικοβλήθηκαν; Και μήπως το γεγονός ότι αυτοί περισσότερο από όλους πανικοβλήθηκαν αποδεικνύει ότι αυτοί είναι και οι εξόχως ευνοημένοι από την παρούσα τάξη πραγμάτων;

Πέραν όμως από το γνωστό και μη εξαιρετέο δίδυμο των Μάνου-Ανδριανόπουλου, ενδεικτική είναι όμως και η στάση κάποιων άλλων ορκισμένων νεοφιλελεύθερων.

Ο δημοσιογράφος Τάκης Μίχας, για παράδειγμα, μέσω της Ελευθεροτυπίας στις 10-12-2008, 60 μόλις ώρες δηλαδή μετά την εν ψυχρώ δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου (δεδομένου ότι οι εφημερίδες κλείνουν την ύλη τους την προηγούμενη το βράδυ) τι φαντάζεστε ότι έγραψε; Μήπως για τον δολοφονημένο μαθητή; Μήπως για την απόλυτη ασυδοσία και ατιμωρησία της αστυνομίας; Όχι. Αυτό που τον ενόχλησε ήταν «Ότι η Ν.Δ. και προσωπικά ο πρωθυπουργός είναι υπεύθυνοι για τη δολοφονία της μεσαίας τάξης και της αστικής κουλτούρας.» Και στη συνέχεια του άρθρου του, για ποιο λόγο νομίζετε ότι εξανίσταται κατά του υπουργού, του κυρίου Προκόπη Παυλόπουλου; Μήπως γιατί ως επικεφαλής του υπουργείου είναι ο πολιτικός προϊστάμενος των αστυνομικών, και συνεπώς φέρει την πολιτική ευθύνη για όσα έγιναν; Μήπως γιατί ο κύριος Παυλόπουλος μόλις λίγα λεπτά πριν από την έκτακτη συνέντευξη τύπου μετά τη δολοφονία του Γρηγορόπουλου χαριεντιζόταν αστειευόμενος με τους δημοσιογράφους, και μόλις άρχισαν να γράφουν οι κάμερες φόρεσε το θλιμμένο και σοβαρό προσωπίο του (το αποκαλυπτικό και εξοργιστικό βίντεο υπάρχει στο διαδίκτυο); Και πάλι γελαστήκατε. Άλλα έχει στο μυαλό του και για άλλα θλίβεται ο κύριος Μίχας. Απολαύστε τον:

«Προχθές το βράδυ, όταν καίγονταν οι μεγάλες πόλεις της Ελλάδας, ο κ. Παυλόπουλος, δεξί χέρι του πρωθυπουργού, έκανε ορισμένες δηλώσεις σχετικά με την υπό εξέλιξη κατάσταση. Η ερμηνεία του ήταν ότι η δράση των κουκουλοφόρων έχει «ύποπτα» κίνητρα. Όταν δε ρωτήθηκε από τους παριστάμενους δημοσιογράφους ποια ακριβώς ήσαν αυτά τα «σκοτεινά» και «ύποπτα» κίνητρα, απάντησε ότι οι κουκουλοφόροι δρούσαν στη βάση... «ιδιοτελών» κινήτρων! [...]

Το θέμα εδώ δεν αφορά απλώς την εννοιολογική ανεπάρκεια ενός πολιτικού που υποτίθεται ότι είναι αυθεντία σε νομικά θέματα. Αφορά γενικότερα την αξιακή φιλοσοφία της αστικής τάξης, την οποία η Ν.Δ. και προσωπικά ο κ. Καραμανλής έχει κάνει ό,τι είναι δυνατόν για να υπονομεύσει. Από την σκοπιά της αστικής κουλτούρας, το πρόβλημα με τη δράση του κουκουλοφόρου δεν είναι ότι δρα στη βάση ιδιοτελών κινήτρων. Το πρόβλημα είναι ότι με την πράξη του καταργεί το νόμο». [...] Η ανοχή στην κατάργηση του νόμου την οποία επέδειξε η κυβέρνηση της Ν.Δ. προχθές το βράδυ απέρρευε άμεσα από το γεγονός ότι η έννοια της «έννομης τάξης», που αποτελεί την πεμπουσία του αστικού φιλελευθερισμού, απουσιάζει παντελώς από τις προσλαμβάνουσες του κ. Καραμανλή

Χρειάζεται να κάνω οποιοδήποτε σχόλιο;

Και αν έμεινε κάποιος έστω και με την παραμικρή αμφιβολία για το τι πραγματικά έχουν στην άκρη του μυαλού τους στις κατά καιρούς παρεμβάσεις τους για τα πολιτικά δρώμενα της χώρας γενικώς, αλλά και για τα γεγονότα του Δεκέμβρη ειδικώς, η απάντηση ήρθε δια χειρός Πάσχου Μανδραβέλη στην Καθημερινή. Ο τίτλος του άρθρου του στις 14/12/2008 καθώς και το περιεχόμενό του, θα άφηναν ακόμα και τον πλέον καλοπροαίρετο αναγνώστη με την απορία αν το κείμενο έχει γραφτεί από δημοσιογράφο ή από κυβερνητικό εκπρόσωπο. Ο τίτλος του κειμένου είναι «αποστομωτικός»: «Μην πυροβολείτε (άλλο) τους πολιτικούς». Προσέξτε τον δεύτερο πληθυντικό· ο δημοσιογράφος μάς κουνάει επιτιμητικά το δάχτυλο επειδή πυροβολούμε (φαντάζομαι ήθελε να βάλει τη λέξη σε εισαγωγικά και του διέφυγε, αλλά κι οι υποσυνείδητες παραλείψεις έχουν την σημασία τους) τους πολιτικούς. Και ποια είναι η δική του αντιπρόταση; Ποιο είναι το απαύγασμα της νεοφιλελεύθερης σκέψης; Απολαύστε το: «Το να φορτώνουμε όλη την ενοχή στους πολιτικούς δεν είναι απλώς αήθες. Είναι και αντιπαραγωγικό. Σπέρνει απελπισία. Ακόμη κι αν έχουμε τους χειρότερους πολιτικούς, η πολιτική είναι το μόνο που έχουμε»...

Αν επρόκειτο, υποθετικά, να διδαχτεί σε κάποια καθεστωτική σχολή δημοσιογραφίας το μάθημα «Τι πρέπει να κάνουν πολιτικοί αναλυτές και δημοσιογράφοι σε περίπτωση κρίσης», νομίζω ότι τα γραπτά των νεοφιλελεύθερων θα συνιστούσαν ένα αξεπέραστο corpus, και ως τέτοια πρέπει να μελετηθούν με προσοχή. Ο τρόπος με τον οποίο αρθρώνουν τα επιχειρήματά τους συνιστά την πιο προωθημένη απολογητική του υπάρχοντος, και τα επιχειρήματα αυτά χαρτογραφούν, έστω και χοντρικά, τις πολιτικές επιλογές που είναι υποχρεωμένοι να κάνουν οι πολιτικοί κυρίαρχοι αν θέλουν να επιβιώσουν. Ελάχιστο χρέος οποιουδήποτε σκέφτεται κριτικά είναι, αν μη τι άλλο, να εντοπίζει αυτά τα επιχειρήματα και αυτές τις επιλογές και να τα ξεσκεπάζει.

Κώστας Δεσποινιάδης (Πανοπτικόν, τχ. 13, Οκτώβριος 2009)